

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **A. A.**, zastoupeného opatrovnicí JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2010, čj. OAM-334/LE-05-05-2009, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2010, čj. 45 Az 1/2010 - 24,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2010, čj. 45 Az 1/2010 - 24, **se zrušuje.**

II. Řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2010, čj. OAM-334/LE-05-05-2009, **se zastavuje.**

III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému opatrovníku žalobce JUDr. Aleně Lněničkové, **se určuje** odměna za výkon funkce opatrovníka ve výši 600 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 8. 1. 2010, čj. OAM-334/LE-05-05-2009, zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou podanou u Krajského soudu v Praze (dále též „krajský soud“), v níž uvedl, že správní orgán náležitě nevyhodnotil jeho výpověď. Má za to, že uvedl skutečnosti svědčící tomu, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podklady, které si správní orgán opatřil pro své rozhodnutí, nebyly úplné. Žalobce je členem opoziční Demokratické strany Erk, v důsledku čehož byl předvolán na policii. Na pokyn tajemníka strany opakovaně navštívil Andižan. Žalobce je přesvědčen, že v případě návratu do Uzbekistánu bude vystaven pronásledování, čemuž nasvědčuje i Zpráva o stavu lidských práv v Uzbekistánu za rok 2008. Žalovaný se s tímto tvrzením náležitě nevypořádal. Žalobce následně doplnil svou žalobu o výhradu vztahující se ke způsobu tlumočení v průběhu pohovoru.

Krajský soud rozsudkem ze dne 28. 4. 2010, čj. 45 Az 1/2010 - 24, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně zamítl návrh žalobce na ustanovení zástupce. Důvodem pro zrušení správního rozhodnutí byla jeho nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) ve vztahu k doplňkové ochraně. I když je soud povinen přihlížet k takové vadě i z úřední povinnosti, žaloba obsahuje i žalobní bod týkající se doplňkové ochrany. Dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, čj. 1 Azs 107/2008 - 78, má správní orgán vždy povinnost se vypořádat s otázkou doplňkové ochrany a z úřední povinnosti zjistit, zda žadateli nehrozí závažná újma v případě návratu do země původu. Tak je třeba dle krajského soudu postupovat i v případě, kdy je žádost zamítána pro nevěrohodnost tvrzení žadatele. Správní orgán má zkoumat hrozbu vážné újmy ve vztahu k pravým důvodům odchodu žadatele ze země, tak jak vyplynuly z průběhu řízení. Jestliže žadatel vypovídá rozporně a nevěrohodně, že si nelze učinit ani shora uvedenou představu, bude k žadatelově újmě možné hrozbu vážné újmy zkoumat toliko obecně, a nikoli ve vztahu ke konkrétně uváděným skutečnostem. Vzhledem k tomu, že se rozhodnutí žalovaného splněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany vůbec nezabývalo, nastal předpoklad pro to, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

Proti rozhodnutí krajského soudu brojil žalovaný (stěžovatel) kasační stížností z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Nezákonnost soudního rozhodnutí spatřuje zejména v tom, že soud odročil ústní jednání konané dne 16. 3. 2010 na neurčito, avšak bez dalšího termínu ústního jednání vydal dne 28. 4. 2010 kasační stížností napadený rozsudek. Tímto způsobem, o němž nebyl stěžovatel vyrozuměn, porušil soud zásadu „rovnosti zbraní“ dle čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel nemohl uplatnit své procesní stanovisko k věci. Stěžovatel jakožto žalovaný měl mít „výhodnější“ procesní postavení, protože povinnost tvrzení a povinnost důkazní váznou především na žalobci. Soud by proto měl zohlednit i tvrzení žalovaného. Dle názoru stěžovatele je závěr o absenci posuzování doplňkové ochrany skutečností snadno vyvratitelnou, a proto mu mělo být umožněno se k tomuto názoru vyjádřit. Stěžovatel shledává nezákonnost rovněž ve výkladu soudu stran posuzované otázky doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu v případě zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) citovaného zákona. Názor krajského soudu představuje překročení judikatorních stanovisek Nejvyššího správního soudu. Správní orgán se otázkou doplňkové ochrany podrobně zabýval, avšak i kdyby tomu tak nebylo, neznamená to automaticky

povinnost soudu zrušit napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost. K tomu soud odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2010, čj. 7 Azs 79/2009 - 76, kterým sedmý pětičlenný senát před rozšířeným senátem zpochybnil právní názor vyjádřený v rozhodnutí čj. 1 Azs 107/2008 - 78. Zákon o azylu ukládá povinnost zkoumat doplňkovou ochranu pouze v případě aplikace § 16 odst. 1 písm. e) a f).

Krajský soud dle stěžovatele dále pochybil, jestliže konstatoval, že se stěžovatel ve svém rozhodnutí vůbec nezabýval otázkou doplňkové ochrany. Na str. 3 správního rozhodnutí se stěžovatel zabýval tím, zda jmenovanému nehrozí v zemi původu pronásledování, jakékoliv ohrožení a nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel přitom shromáždil dostatečné obecné informace o zemi původu a rovněž si k osobě žadatele vyžádal informaci Velvyslanectví ČR v Taškentu ze dne 30. 12. 2009. Tím, že krajský soud nereflektoval posouzení doplňkové ochrany žalovaným, zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatel závěrem shrnul důvody, ve kterých spatřuje přijatelnost jím podané kasační stížnosti.

V předmětné věci je podstatné, že žalobce poté, co dne 4. 5. 2010 svévolně opustil pobytové středisko v Kostelci nad Orlicí, je neznámého pobytu. Tato skutečnost je zřejmá jednak z internetové databáze žalovaného, jak ověřil krajský i Nejvyšší správní soud, a jednak i z vyjádření Policie České republiky ze dne 26. 5. 2010 a ze sdělení Pobytového střediska Kostelec nad Orlicí ze dne 17. 5. 2010, které je založeno na čl. 34 soudního spisu. Žalobci byla usnesením krajského soudu ze dne 23. 6. 2010, čj. 45 Az 1/2010 - 40, k ochraně jeho práv ustanovena opatrovnice JUDr. Alena Lněničková, advokátka se sídlem Jandova 8, Praha 9.

Ustanovená opatrovnice ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatovala, že se žalovaný ve svém rozhodnutí s otázkou doplňkové ochrany skutečně nevypořádal. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost nebo zamítl jako nedůvodnou.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud musel ve smyslu § 104a s. ř. s. vypořádat s otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Pro úplnost lze dodat, že podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006 - 59, všechna rozhodnutí tohoto soudu jdou dostupná na www.nssoud.cz, „*kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu*“. Tento soud dále v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, vyložil, že o případ přijatelnosti kasační stížnosti se může jednat mj. tehdy, pokud se krajský soud dopustí zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; dále též např. v situaci, kdy je v kasační stížnosti nastolena právní otázka, jíž se Nejvyšší správní soud ve své rozhodovací činnosti dosud vůbec či plně nezabýval.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že krajský soud v posuzované věci

pochybil způsobem, jenž měl dopad do postavení stěžovatele, a dále byla v řízení o kasační stížnosti nastolena právní otázka, k níž se dosud Nejvyšší správní soud plně nevyjádřil. Kasační stížnost je proto přijatelná a rovněž i důvodná.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval otázkou, jakým způsobem by měl postupovat za situace, kdy se místo pobytu žalobce stalo po vydání rozsudku krajského soudu neznámým, byl mu řádně ustanoven opatrovník a stěžovatelem je správní orgán. Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud usnesením řízení zastaví, stanoví-li tak zvláštní zákon, kterým je v tomto případě zákon o azylu. Ustanovení § 33 zákona o azylu vymezuje případy, ve kterých má soud řízení zastavit. Z dikce tohoto ustanovení nelze vyvodit, že by se vztahovalo toliko k řízení o žalobě, a proto je povinen jej ve vymezených případech aplikovat i Nejvyšší správní soud v rámci řízení o kasační stížnosti. Na rozdíl od předcházejícího znění tohoto ustanovení (zavedeného novelou zákona č. 519/2002 Sb. a účinného do 12. 10. 2005) není zastavení řízení vázáno na podmínku neznámého pobytu žadatele, která brání nejméně po dobu 90 dnů rozhodnutí ve věci (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, čj. 3 Azs 196/2005 - 50, dle kterého „[p]*okud by byla stěžovatelem podaná kasační stížnost bezvadná, pak by za stávající procesní situace, kdy je stěžovatel neznámého pobytu zastoupen opatrovníkem i advokátem, neexistovala skutečnost bránící rozhodnutí o kasační stížnosti.*“). Současně vůči žadatelům přísnější znění § 33 zákona o azylu oproti znění původnímu rozšířilo a specifikovalo důvody, pro něž soud zastaví řízení ve věcech mezinárodní ochrany.

Ustanovení § 33 zákona o azylu spatřuje důvody pro zastavení řízení pouze v subjektivních či objektivních okolnostech existujících na straně žalobce – žadatele. Jinak řečeno vymezuje situace, kdy z důvodů stojících výlučně na straně žadatele o mezinárodní ochranu nemá již význam v soudním řízení dále pokračovat. K aplikovatelnosti daného ustanovení se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozhodnutí ze dne 4. 9. 2008, čj. 3 Azs 40/2008 - 67, a to za situace, kdy místo žadatele nebylo známo již v době rozhodování krajského soudu. Ve zmiňovaném rozhodnutí uvedl, že „[t]*ím, že se žalobce nezdržoval v místě hlášeného pobytu, dal najevo, že je mu výsledek soudního řízení lhostejný; není pak v souladu se zásadou procesní ekonomie, aby soud v takové věci meritorně rozhodoval. Není rovněž účelné, aby se souzené věci měl žalovaný znovu zabývat případem žadatele o udělení mezinárodní ochrany, jenž svým chováním, tj. svévolným opuštěním místa hlášeného pobytu, dal jednoznačně najevo, že na kladném výsledku řízení ve věci mezinárodní ochrany nemá zájem.*“ Obdobným způsobem se zdejší soud vyjádřil i v rozhodnutí ze dne 25. 2. 2004, čj. 2 Azs 16/2004 - 45: „*Smyslem ustanovení § 33 zákona (...) o azylu (...) je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými žalobami těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce České republiky.*“

Z těchto závěrů i výše zmiňovaných rozhodnutí pak plyne, že krajský soud je v případě nastoupení některé ustanovením § 33 zákona o azylu předpokládané okolnosti povinen řízení o žalobě zastavit. Nejvyšší správní soud ovšem dospěl k závěru, že při řízení konaném před tímto soudem, je třeba rozlišovat mezi řízeními o kasační stížnosti, které inicioval žalobce a které žalovaný. V případě, kdy kasační stížnost podal žalobce, jehož pobyt se stal následně neznámým, Nejvyšší správní soud nemá důvodu v řízení pokračovat, a proto řízení o kasační stížnosti zastaví. Zajisté by však nebylo žádoucí zastavit řízení o

kasační stížnosti žalovaného, a to zvláště za situace, kdy je jím uplatněný opravný prostředek opodstatněný. Pokud by došlo k pochybení ze strany krajského soudu, který např. nerespektoval ustálenou soudní judikaturu nebo závažným způsobem pochybil při výkladu hmotného a procesního práva, krajský soud by žalovaného zavázal nesprávným právním názorem, což by ve svém důsledku mohlo mít nežádoucí dopad na postup při vyřizování (i nedůvodné) žádosti žadatele o mezinárodní ochranu a rovněž i na postup v obdobných případech. Za situace, kdy by Nejvyšší správní soud zastavil řízení o kasační stížnosti žalovaného, věc by se opětovně dostala do fáze správního řízení (neboť zde neexistuje meritorní správní rozhodnutí), ve kterém by stěžovatel – správní orgán musel respektovat závazný právní názor krajského soudu, se kterým nesouhlasí a který řádným způsobem zpochybnil prostřednictvím opravného prostředku, a sice kasační stížnosti. Za této procesní situace by bylo žalovanému fakticky odepřeno právo na soudní přezkum a opravný prostředek, což by v daném případě mohlo ve svých důsledcích znamenat odepření spravedlnosti – *denegatio iustitiae*, a tedy i možné porušení ústavně zaručeného základního práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Nejvyšší správní soud proto takové kasační stížnosti žalovaného přezkoumá z hlediska její přijatelnosti a důvodnosti.

Poté, co Nejvyšší správní soud vyslovil možnost věcného přezkumu napadeného soudního rozhodnutí, přistoupil k jednotlivým uplatněným stížním námitkám žalovaného. Stěžovatel předně namítl nesprávný postup krajského soudu, který poté, co přerušil řízení o podané žalobě, nenařídil nové ústní jednání a rovnou vyhlásil zrušující rozhodnutí. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že tímto postupem došlo k porušení rovnosti zbraní, tedy procesní zásady rovnosti účastníků řízení před soudem.

Nejvyšší správní soud předesílá, že se k této problematice vyjádřil např. v rozhodnutích ze dne 17. 3. 2010, čj. 2 As 47/2009 - 92 či ze dne 14. 7. 2005, čj. 7 Afs 83/2004 - 68. Právní závěry v těchto rozhodnutích vyslovené lze aplikovat i na nyní posuzovaný případ. Podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Krajské soudy obecně projednávají a rozhodují o věci samé při jednání. Výjimky z tohoto pravidla jsou dány v § 51 a § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s., přičemž platí, že jednotlivé důvody pro rozhodování bez nařízení jednání vyjádřené v § 76 odst. 1 s. ř. s. mají aplikační přednost před ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. To znamená, že v případech, kdy krajský soud dospěje k závěru, že správní rozhodnutí je nepřezkoumatelné, zpravidla jednání vůbec nenařídí a takové rozhodnutí rovnou zruší, a to nezávisle na tom, zda účastníci řízení trvají na ústním projednání věci. Nelze samozřejmě vyloučit situace, kdy tato vada rozhodnutí vyjde najevo až poté, co bylo nařízeno ústní jednání nebo takové jednání již proběhlo a bylo z nějakého důvodu odročeno, tak jako v nyní projednávané věci. Vyslovit nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí je možné jak během přípravy řízení před nařízením jednání, tak i tehdy, kdy vyjdou tyto vady najevo až při jednání (srov. § 76 odst. 3 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném rozhodnutí čj. 2 As 47/2009 - 92 vyslovil, že nepřezkoumatelnost vyjadřuje kvalitu rozhodnutí, která je dána *per se* a objektivně je již po vydání napadeného rozhodnutí prakticky neovlivnitelná. Pokud je tedy vydané správní rozhodnutí objektivně nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, nemohla by

argumentace žalovaného ve vyjádření k žalobě nebo případné nahrazení, doplnění či vysvětlení chybějících důvodů rozhodnutí na ústním jednání zpravidla zvrátit již jednou daný, tedy nepřezkoumatelný, obsah napadeného rozhodnutí.

V samotné posuzované věci nelze odhlédnout od skutečnosti, že stěžovatel na konání ústního jednání netrval a naopak ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení ústního jednání. Z předloženého protokolu o jednání uskutečněném dne 16. 3. 2010 plyne, že jednání v meritu věci nebylo vůbec zahájeno, neboť poté, co žalobce požádal o ustanovení zástupce, bylo jednání odročeno na neurčito právě za účelem rozhodnutí o žádosti žalobce o ustanovení zástupce. Stěžovatel v kasační stížnosti nepodává a ani to neplyne ze soudního spisu, že by se poté, co bylo řízení odročeno, změnily důvody, pro které původně souhlasil s rozhodnutím věci bez jednání, a naopak by se zde objevily nové důvody, pro které by stěžovatel požadoval nařízení dalšího ústního jednání.

Na straně druhé však za situace, kdy byla nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí vyslovena na základě dle krajského soudu chybějícího vypořádání se s možností udělení doplňkové ochrany, nelze z důvodů dále uvedených *a priori* zcela vyloučit možnost, že by nařízené ústní jednání mohlo vést k závěru opačnému, tedy že se žalovaný s touto otázkou v uspokojivé míře vypořádal. Právě v hodnocení přezkoumatelnosti žalobou napadeného správního rozhodnutí Nejvyšší správní soud spatřuje důvod pro zrušení rozhodnutí krajského soudu, neboť dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo přezkoumatelné.

Nejvyšší správní soud se v této části rozhodnutí musel nejprve vypořádat s otázkou, zda žaloba skutečně obsahovala výtku vztahující se k neudělení doplňkové ochrany, a to z důvodu, že sedmý senát zdejšího soudu usnesením ze dne 15. 4. 2010, čj. 7 Azs 79/2009 - 76, předložil rozšířenému senátu k posouzení otázku, zda je krajský soud povinen vyslovit nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, která spočívá v nedostatku důvodů rozhodnutí, vždy *ex offo*, nebo pouze tehdy, jestliže tento nedostatek důvodů brání věcnému přezkumu správního rozhodnutí a posouzení důvodnosti žalobních námitek. Sedmý senát totiž v tomto směru dospěl k právnímu závěru odlišnému od právního názoru vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2009, čj. 1 Azs 107/2008 - 78, o který se krajský soud v nyní posuzované věci opíral.

Jelikož žaloba obsahovala sice stručný a nepříliš konkrétní, leč stále postačující (k tomu srov. právní závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008 - 78) žalobní bod vztahující se k nebezpečí hrozícímu žalobci po návratu zpátky do země původu a týkající se tudíž doplňkové ochrany, zatímco ve věcech vedených pod sp. zn. 1 Azs 107/2008 a 7 Azs 79/2007 tomu tak nebylo, otázka přednesená rozšířenému senátu nemá vliv na rozhodnutí v nyní projednávané věci. Není tedy důvodu přerušovat toto řízení a vyčkat na rozhodnutí rozšířeného senátu. Současně však soud dodává, že v nyní souzené věci je třeba vyjít z právního názoru vysloveného v předmětném rozhodnutí čj. 1 Azs 107/2008 - 78, podle kterého je správní orgán povinen se v odůvodnění svých rozhodnutí vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany i v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16

zákona o azylu. Tento závěr nebyl sedmým senátem zpochybněn, a proto je v řízeních, v nichž žalobce uplatnil žalobní námitku vztahující se k doplňkové ochraně, aplikovatelný.

Podle předmětného rozhodnutí čj. 1 Azs 107/2008 - 78 je správní orgán v případě zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné povinen se vypořádat s otázkou doplňkové ochrany a sám z úřední povinnosti zjistit (ze zpráv o zemi původu a jemu dostupných databází), zda skutečně žadateli nehrozí vážná újma v případě návratu do země původu. To znamená, že i v případech, kdy jsou tvrzení žadatele zjevně nevěrohodná, nelze bez dalšího vyloučit, že mu nehrozí skutečné nebezpečí vážné újmy. Jinou věcí ovšem je, v jakém rozsahu tak má správní orgán učinit. Rozsah vyhledávací aktivity, zjišťovaných skutečností a otázek, se kterými se musí vypořádat, není v každém případě stejný a jistě se odvíjí od povahy vážné újmy, jež by mohla žadateli o mezinárodní ochranu v případě navrácení do země původu hrozit.

Z žadatelových tvrzení ani dalších zjištěných skutečností ve výsledku nevyplynuly žádné relevantní důvody vztahující se k doplňkové ochraně. Ve správním spise je založena jednak Zpráva Ministerstva zahraničních věci USA o dodržování lidských práv v Uzbekistánu ze dne 11. 3. 2008, informace z Databanky České tiskové kanceláře o Uzbekistánu a dále pak Informace Velvyslanectví České republiky v Taškentu ze dne 30. 12. 2009. Z posledně jmenovaného podkladu vyplývá, že žadatel získal vízum do České republiky coby člen folklórního souboru, přičemž zastupitelský úřad ověřil, že žadatel je profesionálním hudebníkem, což žadatel během pohovoru popřel. Zastupitelský úřad dále uvedl, že nedisponuje žádnými informacemi, ze kterých by vyplynulo, že žadatel byl persekvován z důvodů politických, národnostních či náboženských. Žadatel se mohl s těmito informacemi seznámit a zejména k informacím Zastupitelského úřadu České republiky v Taškentu se vyjádřit. Této možnosti nikterak nevyužil.

Žalovaný jednotlivá tvrzení žadatele hodnotil z hlediska rozpornosti a nevěrohodnosti, přičemž uvedl, že žadatel nastínil, že skutečným motivem jeho odchodu ze země původu je ekonomická situace v Uzbekistánu a rozpad rodinného zázemí. Shora vyslovené lze pro posuzovanou věc shrnout tak, že stojí-li odůvodnění správního rozhodnutí a s tím související argumentace na tom, že tvrzení stěžovatele, především ohledně jeho činnosti v Demokratické straně Erk, jsou nevěrohodná, neměl důvodu se ve svém rozhodnutí podrobně zabývat tím, jakým způsobem by bylo s žadatelem zacházeno po návratu do Uzbekistánu, kdyby byla jeho tvrzení posuzována jako věrohodná. Za nastalého zjištěného skutkového stavu nezbylo správnímu orgánu než hodnotit nebezpečí vážné újmy hrozící žadateli pouze v obecné rovině. Posouzení správního orgánu ve vztahu k doplňkové ochraně je sice stručné a nepochybně by se touto formou mezinárodní ochrany mohlo zabývat podrobněji, ale s ohledem na shora vyslovené obstojí. S ohledem na to, že podstatná část žadatelových tvrzení byla posouzena jako nevěrohodná, přičemž žadatel nebyl na část otázek při pohovoru ani schopen odpovědět, lze uzavřít, že stručnost správního rozhodnutí nepředstavuje v daném případě pochybení, které by mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Z celého odůvodnění rozhodnutí, tak i jednotlivých podkladů založených ve správním spise, zejména pak ze samotných tvrzení žadatele je patrné, že rozhodné okolnosti, které vyšly během řízení najevo, ve svém souhrnu neumožňovaly udělení doplňkové ochrany.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že otázku, zda rozhodnutí žalovaného bylo možné považovat za nepřezkoumatelné, posoudil odlišně než předtím krajský soud. Napadený rozsudek krajského soudu proto podle § 110 odst. l s. ř. s. zrušil. Dále Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že by za nastalé situace bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie, aby věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení, ve kterém by se měl tento soud znovu zabývat případem žadatele, který svévolným opuštěním místa hlášeného pobytu a nenahlášením místa svého nového pobytu dal najevo, že nemá zájem seznat výsledek řízení ve své věci. Jelikož po zrušení rozhodnutí krajského soudu zde nyní opět existuje rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a krajský soud by s ohledem na shora řečené neměl jinou možnost, než řízení o žalobě zastavit podle § 33 písm. b) zákona o azylu, bylo by přepjatým formalismem věc postupovat znovu krajskému soudu. Nejvyšší správní soud proto sám řízení o žalobě proti rozhodnutí stěžovatele zastavil.

Vzhledem k tomu, že napadené rozhodnutí krajského soudu bylo zrušeno a řízení o žalobě bylo zastaveno, rozhodoval Nejvyšší správní soud o nákladech řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení před krajským soudem. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže řízení o žalobě bylo zastaveno.

Žalobci byla ustanovena opatrovnice JUDr. Alena Lněničková, advokátka. Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., hradí ustanovenému zástupci hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovená opatrovnice podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 10. 9. 2010 požádala o náhradu nákladů řízení v celkové částce 4800 Kč, a to za dva úkony právní služby. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovené opatrovnici náhradu nákladů řízení za jeden úkon právní služby, a sice za převzetí a přípravu zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Soudní praxe při výkladu tohoto ustanovení vychází z toho, že k přiznání odměny za tento úkon právní služby dojde pouze tehdy, jestliže se uskuteční první porada mezi zástupcem a zastoupeným. Tento výklad však vychází ze „standardní“ situace, kdy na straně klienta se nevyskytuje objektivně nic, co by bránilo první poradě mezi zástupcem a zastoupeným. Je-li však advokát ustanoven opatrovníkem účastníka řízení proto, že účastník je neznámého pobytu, pak pochopitelně nelze žádnou poradu uskutečnit; Nejvyšší správní soud proto za nastalé situace aplikoval § 11 odst. 3 advokátního tarifu. Nejvyšší správní soud jako druhý úkon právní služby neuznal vyjádření ke kasační stížnosti (nikoliv sepis kasační stížnosti, jak uvádí opatrovnice) ve smyslu § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. Má-li být úkon učiněný v řízení posouzen jako úkon právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu, za který náleží odměna, musí být prokázán jeho účel, cíl a příčinná souvislost ve vztahu k ochraně práv zastupovaného účastníka. V daném případě opatrovnice podala vyjádření ke kasační stížnosti, ve kterém vyjma prostého tvrzení, že se žalovaný s otázkou doplňkové ochrany nevypořádal a návrhu, aby byla kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná či zamítnuta, neuvedla žádnou argumentaci ve vztahu k podané kasační stížnosti či rozhodnutí krajského soudu. Výše mimosmluvní odměny je v případě, v němž advokát vykonává funkci opatrovníka účastníka, jehož pobyt není znám, stanovena na 300 Kč za jeden úkon právní služby (§ 9 odst. 5 ve spojení s § 7 bod 1 advokátního tarifu). Advokátka není plátkyní daně z přidané hodnoty, proto nedošlo ke zvýšení její odměny a náhrad podle zvláštních právních předpisů. Nejvyšší správní soud dále opatrovnici přiznal 300 Kč jako náhradu hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu); celkem tedy částku

600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu tohoto soudu ve lhůtě stanovené ve výroku tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. října 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu